בלק תשפ״ד

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה״צ רבי יצחק לעזער שליט״א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא״ש

גיליון תכ״ו

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה׳ יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת בלק, בתוקף ימי הקיץ, קודם שמתחילין שלושת השבועות, שהם ימים שנזכרים בהם על חורבן ביהמ״ק, ומחכים לבנין ביהמ״ק, והמסר של הפרשה הקדושה הזאת הוא מאד ברור: **הקב״ה הנחיל לנו פרשה כזאת, להראות לנו מה הסטרא־אחרא והקליפות חושבים עלינו, איך הם מסתכלים עלינו, ואם יחיה לנו שכל – נקבל מזה לימוד חי איך להנהיג את החיים שלנו!**

כי הנה לכל אדם יש את ההתמודדות שלו, עובר עליו מהניסיונות שלו, והוא מאשים את עצמו, ומאשים את אחרים וכו׳, ובפרשה זו הקב״ה פותח לנו חלון: **תסתכלו איך הקליפות – הרשעים, בלק ובלעם – מסתכלים עליו, ומה באמת יוצא מהפה שלהם, ומה הם חשבו להוציא מהפה שלהם, ואיך הקב״ה שומר עלינו שלא יגיע אלינו שום היזק, שום רע, שום דבר שלילי, חס ושלום.**

הפרשה מתחילה: ״**וַיַּרְא בָּלָק בֶּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי**״; מה ההמשך בזה מפרשת קודמת? הנה הפרשה הקודמת – פרשת חקת – הסתיימה עם מלחמתו של משה רבינו עם קליפת סיחון ועוג, שהם היו קליפות קשות מאד, שישבו על המיצר והגבול של ארץ־ישראל, והתפקיד שלהם – בעיני הגויים – היה, לשמור שעם ישראל לא ייכנסו לארץ־ישראל.

כי כשעם ישראל בארץ־ישראל – זו הגאולה! מה זאת אומרת? כשעם ישראל נכנסים לארץ־ישראל, ושומרים את התורה והמצוות, ויודעים ש׳זו **התכלית שלנו – שזכינו לקבל מתנה כזאת: ״ארץ־ישראל״!**׳, ואין הכוונה שעושה מציאות מ״הארץ״, אלא יודע ש׳זה המקום שהקב״ה נתן לנו, ובו **אפשר להתחזק באמונה!**״, ו׳**אמונה**׳ הכוונה שאדם יחיה עם אמונה, לא סתם ש״יש לי אמונה בלב״... אלא **אתה חי עם אמונה!**

ומה הסימן אם אתה חי באמונה? **איך אתה מנהיג את החיים שלך!** הנה קורה לך דבר לא כ״כ נעים, הרי תמיד יש כאלו ניסיונות – הן מעצמך, הן בבית – מהאשה, והן מֵהַחֶבְרָה, מהי התגובה הראשונה שלך? רוב בני־אדם מגיבים לזה כך: ׳פגעו בי? עשו לי משהו? אני מחזיר כמו שצריך... אם לא מנה – אז ׳מָנָה אַחַת אַפַּיִם׳... אני מחזיר!׳... **אבל האמונה הקדושה מלמדת אותנו, שהדבר הראשון הוא: ׳אני מבין שזה מגיע מלמעלה – מהקב״ה! שום אדם בעולם לא יכול להזיק לי או לפגוע בי בלי רשות מלמעלה!׳.**

ואם תשאל: ״הרי יש לאדם בחירה״... ואכן זה נכון, לאדם יש בחירה, ואדם צריך לשמור מאד על הבחירה שלו – שלא יפגע במישהו אחר, ולא יגרום שום נזק לשום יהודי, על זה אין שום שאלה, זה בוודאי כך, **אבל למעשה – מה שקרה לי, שהנה קיבלתי איזה ביזיון, איזה נזק ח״ו, איזה דבר לא נעים, הדבר הראשון הוא: ׳עלי לחזור אל השורש של הדברים – שזה בא מהקב״ה! ואסור לי להקפיד ואסור לי להחזיר!׳...** למה? **כי זוהי ׳אמונה׳! ׳אמונה׳ היא שאדם יודע: ׳אין שום מציאות בלי הקב״ה; אין שום תנועה קלה בלי הקב״ה; ו״כן״ – גם מה שנגרם לי ע״י אדם אחר – שאמנם יש לו בחירה, ואכן הוא יצטרך לתת דין וחשבון למה הוא עשה לי נזק וגרם לי משהו לא טוב, אבל זה החשבון שלו, ו׳אני׳ צריך לדעת שהוא שליח מהקב״ה!׳.**

ובזה אנחנו מזכירים רבות את הדוגמא שמכריזה את העניין הזה בתוקף גדול [ועל זה לא שייך להגיד ׳כבר שמעתי את זה׳, כי הוא לימוד תמידי], ומובא בספר החינוך, גבי האיסור של **״לֹא תִקֹּם״** – שאסור לנקום בשום יהודי, ומסביר ספר החינוך: דוד המלך ע״ה עבר הרבה דברים קשים בחיים שלו, מכל הכיוונים – מֵאֲחָיו, מאשתו, מהילדים, מכולם! אילו צרות ויסורים עברו על דוד המלך ע״ה בכל ימי חייו!

והנה, השיא של צרותיו היה, כשהוצרך דוד המלך לברוח מירושלים מפני אבשלום בנו שרדף אחריו, ואילו ביזיונות היו לו – אי־אפשר לתאר את זה! מלך ישראל צריך לברוח מירושלים יחף כי רוצים להרוג אותו, ומי? הבן שלו... ובאמצע בריחתו וכל מה שעובר עליו באותו זמן – הנה יוצא מתחת להר שמעי בן גרא, ומקלל אותו ״קְלָלָה נִמְרֶצֶת״. באותו זמן, היה שמעי בן

גרא ראש הסנהדרין, אדם מאד גדול, והחליט שזה מה שעליו לעשות, וקילל את דוד המלך ״קְלָלָה נִמְרֶצֶת״, ׳נמרצת׳ ראשי־תבות דברים קשים מאד שאמר עליו [נ׳ואף, מ׳ואבי, ר׳וצח וכו׳, כדאיתא בגמרא].

מה היתה תגובתו של שר צבא דוד – יואב בן צרויה? ׳אני לוקח את החרב שלי, וחותך לכלב הזה את הראש שלו׳... כי אכן דינו היה דין ״מורד במלכות״, כי דוד היה מלך ישראל, והעושה כן למלך ישראל – הוא מורד במלכות, וכך מגיע לו... אך מה אומר דוד המלך ליואב בן צרויה – וכל שאר סובביו שרצו לנקום את נקמת דוד המלך? ״**מַה לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוְיָה**״ – מה אתם מתערבים בזה?... ״**ה׳ אָמַר לוֹ קַלֵּל**״ – הקב״ה אמר לו לקלל, אל תיגע בו!

תתארו איזה ביטול, איזו דביקות, איזו התכללות באור האמונה, שאדם יכול להגיע למצב כזה שפל – לא די כל הצרות, שהוא צריך עכשיו לברוח מבנו, והנה גם מקבל כזה ביזיון – וחוא אומר ״ה׳ אָמַר לוֹ קַלֵּל״, ׳הוא שליח מהקב״ה׳...

ואכן, לבסוף שמעי בן גרא קיבל את העונש שלו, כי דוד המלך אמר לבנו שלמה המלך (מ״א ב, ט) ״**וְהוֹרַדְתָּ אֶת שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל**״; אבל באותו זמן, תיכף ומיד אחר שהוא קילל, שלא יהיה בתור נקמה על מעשיו, הורה דוד המלך שלא לנגוע בו! ובאמת כתוב, שמגודל דביקות האמונה שהיה אז לדוד המלך, איך שלא היה אכפת לו מכלום, ו׳בלע׳ את זה והתקדם הלאה, זכה אז דוד המלך להיות הרגל הרביעית של המרכבה, יחד עם אברהם יצחק ויעקב, שעד אז היו ג׳ רגליים, ועתה הצטרף דוד המלך אל המרכבה העליונה, שהיא ״מרכבה עליונה״ של גילוי אלקות, שעליה הקב״ה כביכול רוכב כאן למטה בזה העולם – ע״י אברהם יצחק ויעקב, האבות הקדושים, שלימדו אותנו את האמונה הקדושה, ועתה דוד המלך הצטרף אליהם, והשאיר כזה לימוד באמונה!

וכל מה שאדם לא יסבול בזה העולם – אם זה מעצמו, אם זה מאשתו, אם זה מחבריו, לא משנה ממה – זה לא יהיה יותר גרוע ממה שעבר על דוד המלך ע״ה... ואדם צריך להחזיק מעמד ולזכור: ׳**רגע, הקב״ה פה תחת כל העניין הזה, ואסור לי לנקום ולאבד עשתונותיי**׳... [ומה שיקרה אח״כ לאותו אחד שעשה מה שעשה – זה

כבר ענין אחר, שאם אדם לא עשה תשובה – יש חשבונות על זה וכו׳, אבל הכלל הוא: **אני מתחזק באמונה, ולא מחזיר ונוקם!**].

זהו הלימוד של האמונה הקדושה, וזו דוגמא אחת להבין ׳**מהי אמונה**׳ ואיך אדם צריך להיות כ״כ דבוק בהקב״ה עד שיודע היטב ש׳**אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל**׳, ואפילו דברים הנוגעים אליי ונראים לי שנעשים מחמת איזה אדם – ׳ההוא עשה לי איזה עוול׳, ואמת כך הוא, ולא באים להצדיק את אותו אדם, אבל הלימוד בשבילך הוא: **להצדיק דין שמים עליך! להבין שזה מהקב״ה! הקב״ה הביא את זה, תקבל את זה – ותשתוק! תגיד:** ״**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה מִמְּךָ, וְזֶה בָּא לִי לְכַפָּרַת עֲוונות, בִּשְׁבִיל טובות עֲתִידִיות, וַאֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה בְּאַהֲבָה!**״.

זו דוגמא של ׳**אמונה**׳, זוהי ׳**קדושת ארץ ישראל**׳, כמו שאומר רבינו (ליקו״מ ח״א סי׳ ז): ארץ ישראל זה המקום של אמונה, שמתגלית אמונה קדושה טהורה! הקב״ה הביא את עם ישראל לתוך ארץ ישראל כדי שיזכו לעניין הזה! **אין ל׳ארץ ישראל׳ שום שייכות ומציאות לעניין של התפארות של ״אני בארץ״, ועניין של ״פִּחִי וְעִצָּם יָדִי״, זה לא מתחיל ולא מסיים... אין דבר כזה! אלא ׳אֲנִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי זוֹכֶה לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה׳!**

ואומר רבינו בפירוש – שם, בתורה ז׳ – שזה מתגלה בתפילה של האדם; אתה יכול להגיד שיש לך אמונה – ״אני יהודי מאמין״, **כן? בוא ונראה מה אתה עושה כשעובר עליך משהו לא–טוב... ולא משנה מאיפה זה מגיע – ממך, מאשתך, מאיזה מקום שהוא, זה לא משנה! הבה ונבחן: מה אתה עושה במצב כזה?** טבע של אדם שהוא מיד אומר: ׳אני עושה מחאה! אני לא מקבל את זה!׳... והוא לוקח את כל כוחותיו כדי להחזיר חזרה...

בשעה שהאמונה הקדושה מלמדת אותנו: יש לך בעיה? לך אל הכתובת היחידית: ׳תפנה אל הקב״ה!׳, יש לך איזה דבר שמפריע לך ומציק לך? במקום ללכת במלחמה, לאסוף את כל הכוחות כנגד, לך אל הקב״ה! תבקש: ״**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי אֶת הַסַּבְלָנוּת, תֵּן לִי אֶת הַשֵּׂכֶל שֶׁאֵדַע אֵיךְ לְטַפֵּל בְּכָל הָעִנְיָן הַזֶּה!׳ אל תגיד ׳אני צריך למחות! אשתי עשתה לי כך וכך, ואני אקח את העניינים ״בידיים שלי״!... ואכן תיקח את העניינים ״בידיים שלך״, מה הכוונה? אומר הפסוק**

(שמות יז, יב) "**וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ**" – **'לקחת בידיים' היינו שאתה לוקח את התפילה בידיים שלך!**

כי 'תפילה' נקראת בשם 'ידיים', ואכן פעם התפילה היתה בפרישת ידיים, שזה פשטות הפירוש של "**וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ**", אומר התרגום '**פְּרִיסָן בְּצְלוֹ**', כי פעם היתה התפילה בפרישת ידיים; מובא בספר המידות (אות נפילה, סעיף יב): "**כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, שֵׁשׁ שָׁם וְרָשָׁעִים, לְפָעָמִים הֵם מַשְׁלִיכִין אוֹתוֹ לְמַטָּה, וְהַפְּגֻלָּה לָזֶה – שֶׁיַּגְבִּיהַּ יָדָיו לְמַעְלָה בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה**"; כי כשאדם מגביה ידיו – הוא מרים את כל המהות שלו להקב"ה, וממילא לא יפריע לו כבר מה שההוא אומר ומה שההוא עושה... '**מה אכפת לי? אני עכשיו מתפלל להקב"ה, ומה יש לי עם אחרים?!**'...

וזוהי '**קדושת ארץ ישראל**', ומוסיף רבינו שם בתורה ז', שזה מביא '**ניסים**'; כשאדם הוא חזק ב'**אמונה**' וב'**תפילה**' – זו '**קדושת ארץ ישראל**', זה מביא '**ניסים**' – הוא רואה דברים למעלה מן הטבע! רבינו ז"ל מזכיר בכמה מקומות את הלשון: "**הַטֶּבַע מְחַיֵּב כָּךְ**" – יש את הטבע של העולם, יש גויים, אומות העולם, צרות, ה' ישמור, ואיך נסתדר עם כל זה? אומר רבינו שאכן "**הַטֶּבַע מְחַיֵּב כך**", אבל: "**תְּפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת הַטֶּבַע**" – יש לנו את הנשק! יש לנו את העצה והפתרון איך לשנות את הטבע! הטבע הוא רק לבוש של הנהגת הקב"ה בעולם – שנראה כמו טבע, אבל בתוך הטבע – הכל מושגח בהשגחה פרטית! לעינינו זה נראה כמו טבע, אבל אדם שיודע שכל הטבע הוא ביד ה' – הוא לא מתפעל! קרה איזה משהו? **אני יודע לאיפה ללכת – אני הולך להקב"ה!**

זה הענין של תפילה, שרבינו גילה לנו: **התבודדות**; מהי 'התבודדות' שרבינו מלמד אותנו? הרי כל יהודי יודע שיש ענין של 'תפילה' – יש סידור, ואם אדם זוכה הוא מתפלל שלוש פעמים ביום שחרית, מנחה וערבית, ומגיע לביהכנ"ס להתפלל, ויודע כל אחד ש'זה המושג של "תפילה"', וכן לוקח תהלים, ואף מוסיף עליהם בקשות, אבל שידע דבר כזה: 'אתה יכול לפתוח את הלב שלך!' – מלבד פתיחת הסידור, אתה יכול לפתוח את הפה שלך ואת הלב שלך! – שאכן יש לשניהם קשר מאד חזק, הלב והפה מקושרים אחד לשני, ואיתא בספרים (חובות הלבבות, שער הבחינה פ"ב): '**הַלָּשׁוֹן הִיא קוֹלְמוּס הַלֵּב**' – הלשון היא כמו עט – שכותבים על־ידו – כן

הלב יש לו כח להביע את מה שנמצא בו על־ידי הלשון, ועל־כן מדיבורי פיו של אדם – מכירים את כל האדם!

זו חכמה שלא צריכים בשבילה להיות איזה פרופסור גדול או פסיכולוג מקצועי... רק תשמע מה האדם מדבר – כבר תכיר אותו! תשמע שהוא מדבר ׳על דא ועל הא׳, תן לו לדבר משהו, וכבר אתה מכירו לגמרי... כבר יודעים מיהו האדם הזה, מה מונח בליבו, מהן השאיפות שלו, איך הוא חי את החיים שלו; אדם שזוכה לאמונה – זה יהיה תמיד רגיל על שפתיו, בבחינת הכתוב אצל יוסף הצדיק ״שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו״...

יוסף הצדיק היה במצבים מאד מאד לא נעימים – הוא ישב בכלא, עברו עליו כ״כ הרבה צרות, וכדוגמת דוד המלך – שסבל מֵאֲחָיו, כן יוסף הצדיק, שמכרו אותו למצרים, והיה בכלא בבית אדוניו המצרי, ומה הוא עושה שם? אומר הפסוק (בראשית לט, ג): ״**וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי ה׳ אִתּוֹ**״ – הגוי רואה שהקב״ה עם יוסף הצדיק; ולכאורה יפלא, וכי הגוי יודע מה זה ״**ה׳ אִתּוֹ**״? גוי טמא, מה הוא יודע?... אומר רש״י בשם חכמינו הקדושים: מהו ״**ה׳ אִתּוֹ**״? ״**שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו**״ – הוא תמיד מדבר עם הקב״ה ומהקב״ה! הוא מדבר עם פוטיפרע – הגוי המלוכלך הזה – והוא אומר לו: ״**ה׳ יעזור; אל תדאג; לא צריכים לפחד; הכל ביד ה׳!**״ זה נקרא ״**שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו**״ – הוא לא מפסיק! במקום לנקום ולקום נגד וכו׳ – ״**הכל מהקב״ה! אני מקבל את זה באהבה!**״ – אבל הוא בבית אדוניו המצרי, והמצרי מנסה ה״י לעשות לו את כל הרע, ויוסף הצדיק לא מתפעל! הוא תמיד אומר: ״**הקב״ה יעזור**״ וכו׳, הגוי הזה שומע שיוסף הצדיק אומר ״**תודה לה׳; ברוך ה׳; יישר כח, רבש״ע!**״, ובזה אפילו גוי רואה איך ש״ה׳ **אִתּוֹ**״... הוא אף פעם לא שמע שפה כזאת, אצל הגוי הטמא – כל דיבור, כל מילה שניה, זה ניבול פה או קללה רח״ל, ופה יש אדם עם לשון כ״כ טהורה – ׳**שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו**׳ – זה מה שתמיד יוצא מהפה שלו! ׳**שָׁגוּר**׳ זה לשון של ׳שֶׁגֶר׳ – לשון ׳הולדה׳, ענין שהפה שלו תמיד הפה מוסיף ומוליד עוד ועוד דיבורים קדושים! וזה הסימן שאדם אוחז באמונה!

הכלל, המבחן לאדם אם הוא זכה באמת לאמונה טהורה: **מה יוצא מהפה שלו! איך אתה מגיב לכל דבר! איך אתה מסתדר עם כל הבעיות שיש לך!** ועוד הפעם: הן מעצמך, הן

מאשתך, הן מאנשים אחרים, מה אתה עושה? ׳מה אני עושה? אני אראה מה שאני יכול! אני אלחם בכל הכוח!׳... **בשעה שאתה שוכח את כל המכוון שיש בזה! כל המכוון הוא להכניע אותך להקב״ה!** כל העניין שמצינו שהקב״ה ברא את העולם כך – עם אדם הראשון, שאמר ״**לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ**״ (בראשית ב, יח) – ׳**עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ**׳ דהיינו שיבואו דברים שהם ׳**כְּנֶגְדְּךָ**׳, ואתה אומר ׳זה ״כנגדי״? אני אחזיר!׳ **לא ולא! עליך להבין שזה ״עֵזֶר״! זה דוחף אותך לרוץ אל הקב״ה!**

וזה בדיוק הדוגמא הנ״ל עם דוד המלך, שהוא בקלות היה יכול לגרום את סופו של המקלל, כמו שאמר יואב בן צרויה ׳אני מוכן לחתוך לשמעי בן גרא את הראש׳, וידוע שיואב בן צרויה היה ״גִּבּוֹר חַיִל״, ודוד המלך אומר: ׳**אל תיגע בו! ״ה׳ אָמַר לוֹ קַלֵּל״! עזוב! זה לא העסק שלך!** זאת אומרת, שאדם מגיע לכזה ביטול, והוא יודע שכל מה שקורה לו בא מהקב״ה, ואפילו דברים שהוא לא יודע איך להסתדר איתם, והוא בעצמו חושב שהוא ׳כן׳ יודע... – אני אתנקם, אני אעשה את הכל, אני אמחה... בשעה שאם יש לאדם אמונה, הוא יודע: ״**אַיֵּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה קוֹרֵא לִי! אַתָּה רוֹצֶה שֶׁאֲנִי אַכְנִיעַ אֶת עַצְמִי!**״... כי בזה שאינך מגיב לאותו אחד שמיצר לך – אתה לא מכניע את עצמך **אליו**, או **לאשתך** שאמרה לך משהו, או לכל אחד אחר שגרם לך איזה דבר לא טוב, כי ככה אדם אומר: ׳וכי אני אשתוק לו? אכניע עצמי אליו?!׳... **אבל תבין שאתה מכניע את עצמך להקב״ה!** שזו המדרגה הכי גדולה, שזה מה שעשה דוד המלך, ואכן הוא נעשה אז הרגל הרביעית של המרכבה, שהוא הגיע לכזה ביטול – כלום ממש! רק אם נתאר איזה סיפור היה אז: דוד המלך בורח עם אנשיו מירושלים, והנה בא שמעי בן גרא – שהיה אדם גדול, לא סתם איזה שיכור על הרחוב... הוא היה ראש הסנהדרין! והנה הוא נותן כזה ביזיון, מקלל ״קְלָלָה נִמְרֶצֶת״, ודוד המלך שותק, ואז הוא נעשה הרגל הרביעית של המרכבה... **זו נקראת אמונה! שאדם תמיד בורח עד מכהו! מה הכוונה ״מכהו״? לכאורה ״מכהו״ זה האדם פלוני שעכשיו נתן לי ביזיון... לא ולא! מהו ״מכהו״?...**

ר׳ אלחנן וסרמן ז״ל (היום היה ההילולא שלו – י״א תמוז, ה׳ יקום דמיו, הוא נהרג ביום זה במלחמה. הוא הלך עם כל אנשי קהילתו בברנוביץ׳

במסירות נפש, ואפילו שהיתה לו אפשרות לברוח ולהינצל, הוא החליט ׳אני לא עוזב את הקהילה שלי׳, ונהרגו על קידוש ה׳. הי״ד), יש לו ספר **׳עקבתא דמשיחא׳** – דברים נפלאים (הוא היה בעל אמונה גדול), ושם הוא מדבר מהא דאיתא בסוף מסכת סוטה על דור שבו יבוא משיח: **״פְּנֵי הַדּוֹר כִּפְנֵי הַכֶּלֶב״**, וכך הוא מפרש שם: דרכו של כלב, שאם מגביהים לפניו מקל, מה הוא עושה? הוא קופץ על המקל, כך טבעו של כלב [וזו עצה להינצל ממנו, מגביהים מקל, ואז הוא עוזב את האדם וקופץ אל המקל... כך הקב״ה הטביע בטבעו של הכלב).

מפרש ר׳ אלחנן ז״ל: לכן בעקבתא דמשיחא **״פְּנֵי הַדּוֹר כִּפְנֵי הַכֶּלֶב״**, כי הנה אוחזים מקל, ואדם מקבל מכות, ומה הוא עושה? הוא כמו הכלב... **במקום לחזור אל מי שאוחז את המקל – שזה, כביכול, הקב״ה, כי כל מה שנעשה זה ממנו יתברך – האדם קופץ על המקל... ׳אתה תעשה לי משהו?׳ או אומר לאשתו: ׳את תעשי לי איזו בעיה?׳ וחושב שיתנקם... איפה אתה באמונה?! זה בסך־הכל ה׳מקל׳, זה לא ׳מי שאוחז את המקל׳... למה מכים אותך? לא יודעים חשבונות של מעלה... ואכן אם אדם עושה ׳חשבון־הנפש׳ – הוא מבין מיד ׳לא הייתי כ״כ בסדר כל החיים... אולי מזכירים אותי לעשות תשובה... אולי זו כפרת עוונות׳... ואם הוא כזה צדיק גדול – אז ׳אולי רוצים לזכך אותי עוד יותר... להעלות אותי למדרגות יותר גדולות׳... העיקר תזכור שיש מי שאוחז את המקל! א״כ מדוע אתה קופץ על המקל כמו הכלב? זו טיפשות...** זו מדרגה של **׳אמונה׳**!

והנה, עם ישראל היו מוכנים להיכנס לארץ ישראל – המקום של **׳אמונה׳**, משה רבינו הלהיב אותם כ״כ הרבה – **׳אתם נכנסים לארץ־ישראל, איזו זכות!׳...** ואכן, זה היה צריך להיות כבר ארבעים שנה קודם לכן, אבל המרגלים גרמו את העיכוב מחמת שבכו לחינם, ועל זה יש לנו את **שלושת השבועות** – שנכנסים אליהם בשבוע הבא, שאז צריכים לתקן את כל הפגם הזה, להבין שארץ־ישראל זה מקום של קדושה, מקום של אמונה!

ושוב יודגש: **׳אמונה׳ מוכרחת ללכת יחד עם ׳תפילה׳!** אדם יגיד: ״יש לי אמונה״... ואיך יש לך אמונה? ״כי אני מאמין״... **אבל איפה הפה שלך? איפה התפילות שלך? מה אתה עושה כשיש לך משהו שהוא נגד רצונך? מהי תגובתך כשמישהו עשה משהו נגדך?**

אם אתה בורח להקב״ה, אתה מבין שיש מי שאוחז את המקל, ואתה מכניע את עצמך – זו 'אמונה'!

שזה הסוד של "**אֶעֱשֶׂה לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ**" – יש משהו שהוא "**כנגדך**", וזה "**עזר**"! ולכאורה זה נשמע כ'תרתי דסתרי' – כמו שני דברים סותרים, '**עזר**' זה לא '**כנגד**'... אבל בחיי האדם כך הוא, כי הקב״ה יודע, שכדי שיזכה האדם להגיע לשפלות והכנעה אמיתית – זה מוכרח להיות עם משהו שהוא '**כנגד**', וזה שובר את הישות שלו, שהוא מבליג ו'בולע', והוא אומר: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה תַּחַת כָּל הַסִּפּוּר הַזֶּה, וַאֲנִי צָרִיךְ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה!**" ומיד כשאדם ישוב בתשובה, יגיע אל ה'ביטול' הזה, יראה שפתאום הכל 'חָלָק'... אין 'נגד'... אין את כל הבעיות האלו... אדרבה, הוא רואה שכל זה היה רק כדי לקרב אותו!

הזכרנו כמה פעמים את הסיפור של גר הצדק ר' **אברהם בן אברהם** מהעיר וילנא, שהוא נשרף על קידוש ה' בחג השבועות [בימי הגר״א], שאז הוא הגיע לכזה ביטול אמיתי, והיו שם את הכמרים שהיו מתלוצצים ממנו, ואחד אמר לו 'מסתמא תנקום בנו אח״כ'... אמר להם ר' אברהם בן אברהם: 'יש לכם טעות גדולה מאד, לא אנקום בכם כלל, הרי **אתם** עשיתם אותי יהודי! **אתם** לימדתם אותי מה זה להיות יהודי, מה זה לחיות עם אמונה, עם שמחה, עם שמחת החיים! וכי אני אנקום בכם? אדרבה, אני קיבלתי **מכם** את כל ההתעוררות להתקרב להקב״ה, ואת כל ענין הגיור שזכיתי, את זה קיבל **מכם**, א״כ מה לי לנקום בכם?'...

וזוהי **פרשת השבוע**, שאנחנו רואים מה היה בדעתם וברצונם של בלק ובלעם – שזה 'עמלק', וכדאיתא בזוהר: בל'ק' ובלע'ם' יש ביניהם אותיות ע'מ'ל'ק', שזה הנחש הקדמוני – כלליות הקליפות, והם רוצים לנקום בעם ישראל, וכפי שהתחלנו דברינו – זה ההמשך של פרשת השבוע מסוף פרשת שבוע שעבר: סיחון ועוג עומדים על המיצר והגבול של ארץ־ישראל כדי לא לתת לעם ישראל להיכנס לארץ־ישראל! למה? **הם יודעים היטב: כשעם ישראל ייכנסו לארץ – לא יהיה להם לקליפות שום שליטה... עם ישראל יגיעו לכזאת דרגה גדולה באמונה, בתפילה, בניסים!** ולכן הם עשו את הכל כדי למונעם מהכניסה לארץ...

והקב״ה אומר למשה רבינו: "**אַל תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת כָּל עַמּוֹ וְאֶת אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ**

לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי״; וכתוב בכל הספ״ק: ׳**סיחון**׳ לשון של ׳**שיחה**׳, הוא רצה להפריע לעניין של ׳**תפילה**׳, שאדם לא יתפלל! כי בענין של ׳תפילה׳ יש לאדם כל מיני חשבונות... ל

מדנו לאחרונה בדף־היומי מסכת בבא בתרא על איוב, שעליו יש ספר שלם בתנ״ך, וכל פסוק בו מלא בלימודים חיים; הרבה שיטות יש שם בגמרא גבי איוב – יש שיטה שאומרת שהוא בכלל לא היה, והכל זה רק משל וכו׳, וישנן הרבה שיטות מי היה ומתי היה, ואכן ׳**אלו ואלו דברי אלקים חיים**׳, אך מה איתא שם בגמרא? אומרת הגמרא (דף טז.): ״**בִּקֵּשׁ אִיּוֹב לִפְטֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִן הַדִּין**״, ואמר (איוב י, ז) ״**עַל דַּעְתְּךָ כִּי לֹא אֶרְשָׁע**״ – ׳הרי הכל בידך, רבש״ע, ואם הכל בידך – אתה יכול לעשות אותי צדיק, ואם אינני צדיק – הכל בידך׳... היתה לו לאיוב טענה, ונראה שהוא מדבר מתוך אמונה... אבל מה אמרנו עכשיו? שהסימן שאדם אוחז ב׳אמונה׳ – אם הוא אוחז ב׳תפילה׳, ש׳**שם שמים**׳ שָׂגוּר על פיך, ואכן אתה אומר להקב״ה: ״**עַל דַּעְתְּךָ כִּי לֹא אֶרְשָׁע**״ – ׳אם תעזור לי, רבש״ע, לא אהיה רשע – אהיה צדיק!׳... אבל איוב טען את הטענה הנ״ל, ורצה לפטור את כולם מן הדין...

מה ענו לו לאיוב מן השמים? ״**אַף אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי אֵל**״ (איוב טו, ד), כלומר: ׳**אַף אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה**׳ – אתה מפר את ה׳יראה׳, שהנה יש לך לכאורה טענה צודקת, אבל אתה מפר את היראת שמים, ׳**וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי אֵל**׳ – אתה גורע את ה׳**שיחה**׳ – התבודדות, ׳**לפני אל**׳ – לפני הקב״ה.

עלינו להבין: מה התשובה שהשיבו לו לאיוב על טענתו?

זה כל העניין שאנחנו מדברים עתה: אדם יגיד ׳הקב״ה הרי יכול לעשות אותי צדיק, ולמה מביא לי כאלו ניסיונות?׳... **למה מביאים לך ניסיונות כאלה? הקב״ה רוצה לראות את ה׳יראת שמים׳ שלך, את ה׳שיחה׳ שלך! ה׳שיחה׳ שלך היא לא להפסיק לבקש מהקב״ה! יש לך איזו בעיה? קרה פנצ׳ר? קרה משהו לא נעים? ומה אתה עושה?...** אתה אומר ׳מה אני יכול לעשות?... כלום׳... **לא ולא!** לא מספיק שאדם אומר ׳אני מאמין בהקב״ה שהוא עושה הכל, ומה עתה אני אעשה?׳... וכאמור, עפ״י רוב אדם חושב להשיב ולנקום וכו׳, אבל מן

השמים אמרו לאיוב: **אתה צריך לדעת, שאם יש לך יראת שמים – לֹא תִּגָּרַע שִׂיחָה לְפָנֶיךָ אֶלָּא! אל תפסיק לבקש מהקב״ה!** הנה יש לך איזו בעיה, עובר עליך משהו מעצמך, מרוב היצר הרע שבוער בך, ואתה לא יודע איך להסתדר, אתה רח״ל נשרף לגמרי... מה אתה עושה? אדם אומר ׳מה רוצים ממני? נתנו לי כזה יצר הרע שעדיין לא היה לאף אחד בעולם, ומה אני יכול לעשות?!׳... הוא ׳מרים ידיים׳...

אבל הקב״ה אומר: **אתה מרגיש שיש לך יצר הרע? לאיפה אתה בורח?... לאן אתה בורח?... תברח אלי! תספר לי! תבקש ממני! אל תגיד כמו שאמר איוב: ׳יש לך יצר הרע? אתה פטור׳... לא ולא! יש לך עצה – אומרת שם הגמרא – ׳בָּרָאתִי יֵצֶר הָרָע, בָּרָאתִי לוֹ תּוֹרָה תַּבְלִין׳; יש לך ׳תבלין׳, יש לך דרך איך להתמודד עם היצר הרע הזה – ׳לימוד התורה׳!** אדם צריך לדעת שעליו ׳**לברוח אל התורה**׳ – ללמוד שיעורי תורה, ואפילו שאינך מבין – בא רבינו ואומר לנו: **תגרום!** שזה ענין של ׳**אמירה**׳!

ובזה מגיעים אנו לפסוק הראשון של הפרשה: ״**וַיַּרְא בָּלָק בֶּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי**״ – הוא ראה מה עם ישראל עושים עם ה׳**אמירה**׳ שלהם, ואפילו בלי להבין שום דבר, אבל יש להם ׳**דיבור**׳, הם יודעים שהדיבור זה הדבר הכי קדוש! זה מכניע את היצר הרע לגמרי! וכמו שאומר רבינו בשיחות הר״ן, סימן י״ט, שאם אדם קובע לעצמו ״**כך וכך**״ – מוהרא״ש היה תמיד אומר שזה סובב והולך על ח״י פרקים משניות, והלוואי שנזכה לזה! כך מוהרא״ש חינך את הבחורים בישיבה, שאף אחד אף יום לא יחסר לו יום בלי ח״י פרקים משניות! – אבל לכל הפחות את ה׳מינימום׳ בכל יום – פרק או שני פרקים, **זה הנשק שלך נגד היצר הרע!** ובלבד שזה יהיה ״**חק קבוע ולא יעבור, ללמוד ׳כך וכך׳**״, לא שפתאום קיבל התעוררות, למד קצת, וזהו... אלא שאדם מחליט וקובע בדעתו: ׳**כל יום צריך להיות לי שנים מקרא ואחד תרגום, פרק משניות, דף זוהר, דף גמרא, חק ולא יעבור!**׳... ה׳חק׳ הזה יציל אותך!

וזו הלשון של רבינו שם: ״**שֶׁאֲפִלּוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד שֶׁנִּלְכְּדוּ בִּמְצוּדָה רָעָה עַד שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֵרוֹת חַס וְשָׁלוֹם רַחֲמָנָא לִצְלָן רַחֲמָנָא לִשְׁזְבָן, אַף–עַל–פִּי–כֵן, הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל–כָּךְ עַד שֶׁיְּכוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֵרוֹת שֶׁרְגִילִין**

בָּהֶם חַס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֹק קָבוּעַ וְחִיּוּב חָזָק לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם פְּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, בְּוַדַּאי יִזְכּוּ לָצֵאת מִמְּצוּדָתָם הָרָעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כֹּחַ הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד״; וכמו שרואים בחוש, ומוהרא״ש היה צועק את זה כל החיים, ואצלו ראו את זה במציאות: מוהרא״ש לקח בחורים שהיו רחוקים מאד מאד מן הקדושה, היו ממש בשאול תחתית, וחינך אותם בדרך זו: **׳הנה אתה תתחיל ח״י פרקים משניות, דף גמרא, מסכת אחת – מסכת תענית, מאה ואחד פעמים, רק תגרום׳...** ועשו מהפכה בחייהם, נהפכו לאנשים אחרים! ממש מן הקצה אל הקצה!

ובזה חוזרים אנו אל הקליפות שרוצים למנוע אותנו: **״סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי״** – שהוא ממש **׳מלך האמרי׳**, הוא רוצה **למלוך** על **האמירה**, על ה׳**דיבור**׳ הקדוש, הוא רוצה לגזול את זה! הוא יושב על המיצר והגבול של ארץ־ישראל: **׳אתם לא נכנסים כאן לארץ־ישראל!׳** כי הוא יודע שאם עם ישראל נכנסים לארץ־ישראל – אלו הקליפות אבודים לגמרי... והקב״ה אומר למשה רבינו **״אַל תִּירָא אֹתוֹ״** – אל תפחד ממנו! לא ממנו, ולא מעוג מלך הבשן, שהוא ג״כ קליפה מאד קשה, וכידוע בדברי רבינו ז״ל (ליקו״מ ח״ב סי׳ ח) שמוהרא״ש היה מזכיר רבות: **עוג מלך הבשן – הקליפה הקשה הזאת, שהוא ג״כ ענק מאד... מה הוא עושה? הוא מבהיל בעיני האדם את העבודה שלו, שיחשוב שהיא יותר מדאי קשה לו... ׳תפילה? שלוש פעמים ביום לבוא לביהנ״ס להתפלל? לקבוע שיעורי תורה? זה אמנם חשוב מאד** [הוא מדבר כאילו הוא ׳ירא שמים׳, שזה טוב, אבל...] – **אבל זה יותר מדאי בשבילך׳...** אז הוא רוצה להסית שלא יזכה לכל זה מחמת שיחשוב שזה ׳גדול׳ ו׳כבד׳, נמצא שהוא גורם לאדם ׳**חסרון הצמצום**׳ – ״זה יותר מדאי גבוה וגדול, ולמה עליך להיכנס לזה?״...

ורבינו מסביר שם, שזה העניין שהוא עקר הר ענק בגודל שלוש פרסאות, והוא רוצה לזורקו על עם ישראל; מוהרא״ש היה תמיד מסביר את זה, שהוא רוצה לעשות ׳**הר גדול**׳ מכל העבודה של האדם בימי חייו... והנה אדם רואה הר לפניו, אם זה הר פשוט – הוא יכול לטפס ולעלות עליו [פה ביבנאל, יכולים לעלות על ההר...], אבל אם עומד לפניו הר גדול – כמו הר חרמון, תנסה להתחיל לעלות ברגל... אדם יגיד מיד ׳זה לא

בשבילי׳... למה? כי הוא מגדיל את הדבר יותר מכוחו, ואומר לו ׳אתה לא שייך לזה׳... **וכל העבודה של האדם צריכה להיות עם מדת הצמצום – ׳אני אעשה את שלי! ואם יש כזה דבר לפניי – אני יכול להתמודד אתו!׳...**

וזה סובב והולך על כל מה שאדם סובל בחיים שלו, אם זה ׳מעצמו׳ – שאדם חושב על ההתמודדויות שלו, שהם גדולים כ״כ כמו הר גדול, ואין בכוחו לעמוד בזה... חכמינו הקדושים אומרים במסכת סוכה (דף נב.), שלצדיקים היצר הרע נדמה כמו הר, אבל הוא לא מתפעל מההר הזה... אח״כ, כשהוא זוכה לשחוט את היצר הרע ולהכניע אותו – הוא בוכה: ׳איך באמת זכינו לשבור הר כ״כ גדול?׳... הוא בוכה מרוב שמחה: ׳היה לי כח לזה? לא ברחתי?׳... עוג מלך הבשן מרים את ההר, והוא מאיים: ׳זה ההר, תברח מכאן! אם לא, אני זורק את זה עליך, ותיקבר שם׳... ואשרי אדם שהוא לא מתפעל, וכמו שאמר הקב״ה למשה רבינו – שלא יתפעל ממנו: **׳ראה מה יהיה הסוף שלו׳...** הוא עומד עם הר באוויר, והוא מוכן לזרוק על עם ישראל, ולקבור את כולם ה״י, והקב״ה אומר למשה רבינו **״אַל תִּירָא אֹתוֹ״** – אז משה רבינו כבר יודע מה עליו לעשות, הוא לא קופץ למעלה ומנסה לעלות, אלא הוא לוקח מקל, ומכה בעקביים שלו... על הרגלים שלו הוא מכה אותו... והוא יודע היטב: ׳אני לא צריך לקפוץ למעלה על ההר, אלא ככה אני מתחיל!׳ ומה קורה? כל ההר נופל על עוג בעצמו – על ראשו, ומתבטל לגמרי...

וחלילה שידע האדם תמיד: מה שנראה לך כמו ׳הר׳, תדע שאתה ׳כן׳ יכול! אדם אומר ׳זה הר גדול, לא בשבילי׳... ׳שלום–בית׳ אצלו זה כמו ׳הר׳... ואדם צריך לזכור היטב, שכל מה שעובר עליו – לא לנקום ב׳מקל׳, אלא – כמו שאמר ר׳ אלחנן וסרמן – לחזור אל ׳מי שאוחז את המקל׳! שהוא יודע היטב ׳עלי לשוב בתשובה, רוצים לשאזכה למידת ההכנעה!׳ זה הרצון של הקב״ה? במקום לנקום ולהחזיר, אדרבה! אני מקבל יותר הכנעה וביטול! זה ה״עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ״!

אלו הם שני הקליפות שעמדו על הגבול של ארץ ישראל, למנוע את עם ישראל להיכנס לארץ, וחיסלו אותם... – סיחון מלך האמורי, עוג מלך הבשן, ׳גמרנו׳ איתם...

והנה בא בלק, והוא רואה שכבר הכניעו את כל אלו הקליפות הגדולות שהיו צריכים להגן עליהם – מואב ומִדְיָן, שהם היו יותר קטנים, ופחדו מאד ׳מה יהיה פה... עם ישראל הכניעו כבר את סיחון ועוג׳ – השומרים הגדולים של הקליפות, ׳ומה יהיה איתנו?׳... בלק מפחד מאד... ואמנם הוא מכשף גדול, ושרוי בכל הקליפות והטומאה, אבל הוא מבין שהוא צריך פה כח עליון ומיוחד מתוך הקליפות, כי ׳חֶרֶב וַחֲנִית׳ לא יעזור להם, למה? כי אינם יותר חזקים מסיחון ועוג, ואם הם לא הצליחו – ׳מה אנחנו נעשה?׳... תמה בלק.

והנה הוא הלך לְמִדְיָן, המקום שבו התגדל משה רבינו, ושם התחיל את העבודה שלו, וכמו שכתוב במדרשים מה היו העבודות של משה רבינו שם, ואכן אנחנו קורין בתורה את לידת משה רבינו, ומיד אח״כ כבר קורין איך שהוא הולך לגאול את עם ישראל ממצרים, אבל מה היו בכל אלו שמונים השנים שמשה רבינו התגדל במדין? אילו עבודות קדושות משה רבינו עשה שם, והכין את עצמו היטב עד שהגיע לדרגה הכי גבוהה באמונה – **״בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא״!**

ובא בלק, המכשף הגדול [וכדאיתא בזוה״ק ומדרשים שזהו **״בֶּן צִפּוֹר״** – שהוא היה מכשף גדול מאד, ואף היו כמה דברים שהיה גדול בהם יותר מבלעם...], ואמר: **׳אני צריך לברר מהו הכח של הצדיק הזה׳**... משה רבינו הכניע את סיחון ועוג, ובלק תמה מאד: **׳וכי הוא ג״כ מכשף? איך הוא הצליח לעשות זאת? מה הכח שלו?׳**... אז הוא הלך ושאל אותם מה כוחו של משה רבינו.

ענו לו פשוט מאד: **׳אֵין כֹּחוֹ אֶלָּא בְּפֶה!׳ – הכח של אותו צדיק הוא אחד: הַפֶּה!** [ומה הם מבינים ב׳פֶּה׳ של משה רבינו? אולי הם חושבים ח״ו שהוא איזה מכשף שיש לו כח בדיבורו... אבל הכלל הוא שאמרו לו שכוחו של משה רבינו – בפיו], א״כ זו היתה עצתם: **׳מחמת שכל כוחו בפיו, אתה צריך להביא מישהו שג״כ כוחו בפיו, והוא יוכל להתמודד עם משה רבינו׳**... שומע זאת בלק, ומחפש איזה פֶּה טמא, פֶּה רע, פֶּה מקולקל, שזה יילחם נגד משה רבינו, וזה היה בלעם הרשע – שהיה לו פֶּה טמא ומטומא!

כי כמו שיש בקדושה את כל העניינים שישנם – כל המדרגות וכל ההשגות, כן יש גם בטומאה, וכך הקב״ה ברא את העולם, בבחינת (קהלת ז, יד) ״זֶה

לְעֵמַת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים״, וכשם שבקדושה יש אפשרות להגיע לכל המדרגות הכי רמות, גם לעומת זה יש את אותם עניינים בתוך הטומאה, וכמו שיש ׳עשרה כתרין׳ בקדושה – עשר ספירות קדושות, שאדם יכול להגיע לדביקות עליונה בהקב״ה, כן ״זֶה לְעֵמַת זֶה״ יש ׳עשרה כתרין דמסאבותא׳ – עשרה כתרים של הטומאה, ובלעם היה מומחה גדול בזה... הוא היה טמא מטומא, וכמבואר בגמרא איזו חתיכה של טומאה הוא היה – שרוי בניאוף רח״ל, וכל מילה שלו זה ניאוף וטינוף ה״י, ומשם הוא קיבל את הכח של קללה, כי אדם שהוא כ״כ בתוך הטומאה, כל הקליפות מתחברות אליו, ויש לו הכח לפעול שהם יעשו מה שהוא רוצה...

והקב״ה אומר לעם ישראל: **אל תפחדו! משה רבינו ילמד אתכם איך להתמודד נגד הטומאה הזאת, תראו מה שעשיתם עם סיחון ועוג – שהצלחתם להכניע אותם ע״י כח התפילה!** ובלק יודע את זה היטב, שזה פירוש ״וַיַּרְא בָּלָק בֶּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל ׳לֶאֱמֹרִי׳״ – לשון של ׳אמירה׳ ודיבור, וכמו שכתוב בפרשת ויחי, שיעקב אבינו אמר ליוסף הצדיק (בראשית מח, כב): ״**וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי**״ – כי גם יעקב אבינו היו לו את כל המלחמות האלו שרצו להילחם אתו, ואומר יעקב אבינו ״לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי ׳בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי׳ – להם יש את האמירה והדיבור של הקליפה, שזה ״מִיַּד הָאֱמֹרִי״, אבל לי יש ״בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי״ – תפילה ובקשה! **זה הנשק של עם ישראל! וזה הנשק ׳היחידי׳! אין דבר אחר!**

חכמינו הקדושים אומרים על הפסוק (ישעיהו מא, יד) ״**אַל תִּירְאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב**״ – **׳מַה תּוֹלַעַת זוֹ אֵין כֹּחָהּ אֶלָּא בְּפִיהָ, כָּךְ עַם יִשְׂרָאֵל אֵין כֹּחָם אֶלָּא בְּפִיהֶם׳**; ואם מדקדקים במאמרם ז״ל, הרי לא כתוב ׳**מה תולעת זו כחה בפיה**׳, אלא האריכו הדברים ואמרו: ׳**מה תולעת זו ״אין כחה אלא״ בפיה**׳, ואמרו כך כדי לשלול כל מיני מחשבות אחרות, ולדעת ש׳**אין כח אחר**׳! אדם יחשוב: ״כחי ועצם ידי״ – ׳אני אלחם, אני אנקום, אני אחזיר׳... **אתה לא בכיוון הנכון בכלל... קרה לך איזה משהו? קיבלת איזה ביזיון? דוד המלך היה בקלות יכול ׳לגמור׳ עם שמעי בן גרא ׳על המקום׳, ומה הוא אמר? ״ה׳ אָמַר לוֹ קַלֵּל״ – ׳תעזוב אותו׳, אני קורא להקב״ה! זה לא מעניין אותי!**

זה פירוש ׳מַה תּוֹלַעַת זוֹ אֵין כֹּחָהּ אֶלָּא **בְּפִיהָ**׳ – אין לה כח אחר! היא תולעת קטנה... נכון שהיא קטנה, אבל כח אחד יש לה: **כח הפה!** ובכח הזה היא יכול להפיל את העץ הכי גדול... ואמנם זה לוקח זמן, לא ברגע אחד, אבל יש לה סבלנות! **והלימוד מזה לכל אחד ואחד: אדם שרוצה לפעול משהו בחיים שלו – הן בעצמו, שהוא רוצה לשנות את המידות שלו, את התאוות שלו, וחוא לא יודע איך... זה נדמה לו ממש כמו הר גדול – אתה תצליח לחתוך הר?...** [כמו שצעק בית שמאי: ״יקוב הדין את ההר״...], **ואדם מתייאש: ׳איך אתמודד עם ההר הזה?׳... איך?! עם הפה שלך! ואכן יקח זמן – אבל לאט לאט... ואל תדחק את השעה! ואם יהיה לך סבלנות וכוחות הנפש – אתה תגמור עם ההר הזה! מתי? לא אומרים לך מתי... אתה לא צריך להסתכל על השעון, לא על הימים ולא על הלוח–שנה, אתה צריך לעשות את שלך – ותגיע בעזרת ה׳!** זהו ״**אַל תִּירְאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב**״ – אמנם אתה תולעת קטנה, אבל אתה יכול להפיל את העץ הכי גדול... זה הכח של עם ישראל!

ובלק ראה את אותו הדבר, וכמבואר במדרש על הפסוק: ״**וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת כָּל סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה**״ – הוא נטק לדוגמא ׳שור׳ ו׳ירק השדה׳, מדוע? אומר המדרש (במדב״ר כ, ד): ׳**מַה שּׁוֹר כֹּחוֹ בְּפִיו אַף אֵלּוּ כֹּחָן בְּפִיהֶן**׳; מסביר המדרש: ׳**מַה שּׁוֹר כָּל מַה שֶּׁמְּלַחֵךְ אֵין בּוֹ סִימָן בְּרָכָה**׳ – כי הנה יש לשור כמה מיני כוחות, ואחד מן הכוחות שלו – שיש לו פֶּה גדול לעומת חיות אחרות שאמנם גם להן יש פֶּה, אבל לא כ״כ גדול... לשור יש פֶּה גדול ולשון גדולה, וכשהוא אוכל – הוא עושה את זה יחד עם הלשון, ואכילתו היא יחד עם השורש, הוא יודע איך לעשות את זה טוב... ולכן כל מה שהוא מְלַחֵךְ אין בו סימן ברכה, ׳**אַף אֵלּוּ**׳ – עם ישראל, ׳**כָּל אֻמָּה שֶׁנּוֹגְעִים אֵין בָּהֶם סִימָן בְּרָכָה**׳ – ואיך? ע״י הפה שלהם!

מוסיף שם המדרש, שיש כח נוסף לשור – הקרניים שלו, וכך הוא יכול לנגוח, אומר המדרש: ׳**מַה שּׁוֹר מְנַגֵּחַ בְּקַרְנָיו, אַף אֵלּוּ מְנַגְּחִין בִּתְפִלָּתָן**׳; כי הכח של תפילה זה ממש כמו נגיחה של שור שמנגח! ולא שאדם יקח קרניים ויינגח את רעהו... **נגיחה נעשית בכח התפילה!**

ומביא המדרש את הפסוק שנאמר בברכת משה רבינו ליוסף הצדיק

(דברים לג, יז): ״**בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו**״, וזה מקושר היטב לפסוק הנ״ל בברכת יעקב אבינו ליוסף הצדיק: ״**וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי 'בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי'**״ – 'בתפילה ובקשה', שעל זה בנוי ומיוסד כל תורה ב' בליקו״מ, שהכלי זין של משיח זה התפילה, ורבינו מזכיר את הפסוק הזה – 'בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי', שזה ענין של 'בקשה' וענין של 'הודאה'; **במקום ללכת ללחום ולנקום – אתה נותן תודה להקב״ה: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי יֵצֶר הָרָע? אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַיֵּצֶר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבִּי כְּדֵי לְקָרֵב אוֹתִי אֵלֶיךָ!״...** ואני לא נוקם בעצמי, מאשים את עצמי ו'אוכל' את עצמי, כי אכן זו הדרך של הרבה בני אדם, שחושבים 'יש לי יצר הרע שאני לא מסוגל לעמוד בו'... שומעים את זה הרבה מבני אדם, הן מבחורים והן מאברכים – '**לי יש יצר הרע שעדיין לא נברא בעולם**'... כך הוא אומר, ויש משהו במה שהוא אומר, למה? **כי גם יש לך נשמה וכוחות מיוחדים שג״כ עדיין לא נבראו בעולם! כי אם זה היה נברא בעולם – לא היו צריכים אותך...** רבינו אומר, שהקב״ה לא עושה את אותו דבר פעמיים, אין דבר כזה! ואכן אתה באמת 'חידוש', אבל כמו שאתה ״**חידוש**״ – כפי הכוחות שלך, אתה מוכרח ג״כ לקבל יצר הרע ״**זֶה לְעֻמַּת זֶה**״, כי אם לא – לא היתה בחירה...

ומהי העצה שלך? בדיוק כמו שאמר איוב, שבתחילה טען: רבש״ע, '**עַל דַּעְתְּךָ כִּי לֹא אֶרְשָׁע**' – אם אינך רוצה, לא אהיה רשע... ומה ענו לו? '**אַף אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה**' – אתה מפר את היראה, '**וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי אֵל**' – אתה מגרע את כל העניין של תפילה והתבודדות, לבקש את הקב״ה! **יש לך יצר הרע שעדיין לא נברא? בסדר, תתפלל כאלו תפילות 'שעדיין לא היו בעולם'! תצעק להקב״ה בבחינת** (יונה ב, ג) **״מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי״!**

ר' נתן כותב בשיחות הר״ן (סי' שב): **פַּעַם אַחַת עָמַדְתִּי לְפָנָיו, וְהוּא זַ״ל הָיָה מֻנָּח עַל מִטָּתוֹ וְנִזְרְקוּ דִּבּוּרִים אֵלּוּ מִפִּיו הַקָּדוֹשׁ, וְאָמַר בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: ״דֶּער עִקָּר אִיז מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי״** [**הָעִקָּר הוּא: ״מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי״**]; ר' נתן היה צריך לשמוע כמה מילים מרבינו, הרי כל מילה שהוא שמע אצל רבינו זה היה אצלו 'מִבְרָק' מן השמים, והנה הוא נכנס לרבינו, ורבינו נח על המיטה, וזכה לשמוע כזה דיבור מרבינו! וזהו הלימוד לכל אחד ואחד: **אתה מרגיש ממש במקום הכי נמוך –**

שאי–אפשר לרדת יותר מזה? זה ממש ״מִכְּטֶן שְׁאוֹל״ – אין למטה ממנו... תתחיל לצעוק אל הקב״ה! ותיזהר שלא ללכת אף פעם בדרך של נקמה ומלחמה, הרי אתה בבטן שאול, ועם מי תילחם שם בתוך השאול?!... משא״כ אם תבין שיש לך כח של ׳שַׁוְעָה׳ – להתפלל ולצעוק אל הקב״ה, סוף כל סוף תצא משם!

וכמו שפירש רביז״ל את הפסוק (תהלים קלט, ח) ״וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ״ – שהנה נתוודע לי שהקב״ה נמצא איתי שם, וזה מה שגרם לי לצאת משם ולהתקרב אל הקב״ה! **ובזה לקחתי את המניעות – את ה״כְּנָגְדּוֹ״ – והפכתי את זה ל״עֵזֶר״! הבנתי שהקב״ה קורא לי פֹּה!** ואכן אולי יש לי יצר הרע שעדיין לא נברא בעולם, אבל למה יש לי את היצר הרע הזה? **כי רוצים שאהיה חידוש כזה שעדיין לא נברא בעולם! אקח את כל המניעות והבלבולים שיש לי – ואהפוך את הכל אל הקדושה! כמה זמן יקח? לא אומרים לך... לתולעת לוקח הרבה זמן עד שהיא מפילה את העץ הגדול, אבל אתה לא צריך להסתכל לא על השעון ולא על הלוח, אתה צריך לעשות את שלך!**

ואותו דבר בכל ענייני החיים שאדם צריך להתמודד איתם; יש הטוען: ׳יש לי כאלה מניעות – מהאשה ומהילדים, שעדיין לא היו דברים כאלה... ואין לי שום עצה – רק לברוח׳... והוא לא מבין שעכשיו יש לו הזדמנות מיוחדת אם הוא ידע **לאן** לברוח – לא לברוח **מהמצב** הקיים, אלא לברוח **אל** מי שאוחז את המקל, וכדברי ר׳ אלחנן וסרמן ז״ל: **אל תהיה כמו הכלב הזה שקופץ על המקל, אלא תחזור למי שאוחז את המקל! ותדע היטב: מדוע אפוא קיבלת כזה ׳בית׳? כדי לבנות אותך! אתה מקבל ״עֵזֶר״ שהוא ״כְּנֶגְדּוֹ״ כפי הכוחות שלך! וכמה זמן יקח עד שתזכה שכל הדברים יהיו מסודרים ותזכה לראות את ה׳גן–עדן׳ שצריך להיות בבית? זה לוקח זמן, אבל זה תלוי בך! איך אתה מנחל את חייך! איך אתה בונה את כל הזוגיות שלך – את כל הבית שלך! אם אתה מקבל לימודים נכונים, ואתה יודע היטב ׳אני צריך לברוח אל הקב״ה, להתחנן מלפניו, לזרוק עצמי על הרצפה ולבקש: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה מִמְּךָ, וַאֲנִי לֹא נוֹקֵם בְּאַף אֶחָד״, אזי אז – כל תפילה וכל הכנעה שאדם מכניע את עצמו, הוא מתעלה יותר ויותר, עד שהוא רואה שכל המניעות הללו – כל ה״כנגדו״ –**

מתבטל לגמרי, וזה מתהפך לו ל״עזר״...

שזה בעצם פירוש דברי חכמינו הקדושים על הפסוק הזה (בר״ר יז, ג): ׳**אִם זָכָה – עֵזֶר, וְאִם לָאו – כְּנֶגְדּוֹ**׳; וצדיקים פירשו ״**זָכָה – עֵזֶר**״, היינו שסוף כל סוף הוא מגיע ל׳**עֵזֶר**׳ הזה, כי אם הוא ׳**זוכה**׳ אזי זה ׳**עֵזֶר**׳, ואם הוא ׳**לא זוכה**׳ – זה ׳**כְּנֶגְדּוֹ**׳; במקום לראות שזה ״עזר״ – יש יותר בעיות, יותר הפרעות, וזה הסימן שאתה לא מגיע למקום הנכון, ואתה לא יודע למי לפנות בעת שיש לך את הצרות האלו... ויש לך כל מיני תוכניות מה לעשות, אבל התוכנית האמיתית והראשונה היא מה שענו לאיוב: ׳**אַף אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי אֵל**׳ – מה אתה רוצה, איוב? אתה רוצה לפטור את כולם – שאף–אחד לא חייב שום דבר כי הקב״ה עושה את הכל...? ׳יש לי יצר הרע, מה אני יכול לעשות?׳... **אתה יכול לעשות שיהיה לך ׳שִׂיחָה לִפְנֵי אֵל׳!**

ועל־ידי־זה הכניעו עם ישראל את סיחון מלך האמורי ואת עוג מלך הבשן, והנה בלק רואה את זה, ועושים פגישה מאוחדת – ״זקני מואב וזקני מדין״, ומנסים לברר ׳מה קורה פה?... מאיפה עם ישראל מקבלים את זה?׳...

ואז באים למסקנא: **׳יש להם מנחוג, יש להם צדיק, שמלמד אותם ש׳אין כוחם אלא הפה׳! הוא נתגדל פה במדין, ואנחנו יודעים שאין כוחו אלא בפה! אין לו שום דבר אחר! זו כל מציאותו! משה רבינו הוא פה אחד קדוש! תורה ותפילה – זה הכח שלו! וכל המקורבים, כל החסידים, כל עם ישראל – הם מקבלים ממנו את הלימודים האלו!׳...**

שומע זאת בלק, ואומר ׳ככה? אני ג״כ מכיר מישהו שיש לו פה׳... הוא מכיר אחד שיש לו פה טמא מטומא! ׳אם לא צריכים פה חנית וחיצים, אלא צריכים פֶּה? אני אביא בן אדם שיש לו כזה פֶּה! ה׳ ישמור... **וכמה צריכים לשמור מהפה טמא הזה!** וזה סובב והולך על כל מיני עניינים – שאדם לא שומר על הפה שלו ה״י: אם זה קללות, אם זה ׳דקירות׳, אם זה השפלות, שהרבה פעמים זה הרבה יותר גרוע ממכה פיזית... אדם שהוא משפיל את השני – אם זה בין חבריו, אם זה בבית – הוא משפיל אחרים ו׳יורד׳ לחייהם, **זה הרבה יותר ממכות ממש במקל או ביד!** כי מכה במקל או ביד, אמנם השני קיבל מכה, וזה כאב לו, אבל זה מתרפא... **פגיעה מילולית – ״פה טמא״, ה׳ ישמור – זה הורס את**

האדם לגמרי! זה נכנס בתוך הנפש! כי הרי ה׳דיבור׳ יוצא מהנפש, וכמו שכתוב בפרשת בראשית (ב, ז) ״**וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה**״, אומר התרגום ׳**לרוח ממללא**׳ – הוא התחיל לדבר; נמצא שהנפש והדיבור זה אותו דבר, אז כמו שיש כח לנפש האדם להביא את האדם אל המדרגות הכי גדולות, כן מי שיש לו פה טמא ומופקר – זה הורם את הנפש... כי להגיד דיבור זה מאד קל, הוא לא צריך לחפש איזה מקל כדי להכות... הוא פשוט אומר את ה׳דקירה׳ שלו... וכן ע״י המקל יכולים אח״כ לראות שהיה פה מכות, ויכולים לתפום אותו, אבל מילים – יוצאות מהפה וגורמות מה שגורמות רח״ל... [אמנם גם דיבור יכולים להקליט, אבל עפ״י רוב אין הדבר כן, ואדם ׳זורק׳ מילים משפילות ללא שום הבחנה]; **כמה צריכים להישמר מזה!**

זה הכח של בלע׳ם ובל׳ק – שיחדיו הם ע׳מ׳ל׳ק׳ – שהם מנסים בכל מיני אפנים לגרום כך לעם ישראל; בלק יודע כבר מהו הכח של עם ישראל – פֶּה קדוש, והוא אומר ׳אם אני אצליח להכנים בתוך עם ישראל את הפה הטמא [חם ושלום] – ניצחתי׳... והוא מביא את בלעם, ומוסר נפשו בשביל זה... בתחילה כשבלעם לא הלך עם שריו, הוא הפציר בו ׳למה אתה לא רוצה לבוא?!׳... כשהקב״ה אומר לבלעם ״**לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא**״ – ׳מה אתה רוצה?׳... אבל בלעם הוא כזה ׳חכם להרע׳, והוא מנסה כל מיני דרכים שונות – אני הולך, וחוזר...

והנה הקב״ה מביא אתון שתדבר ותוכיח אותו – ״**וַיִּפְתַּח ה׳ אֶת פִּי הָאָתוֹן**״ – ׳מה אתה רוצה ממני?!׳... האתון היא חיה טמאה, והיא זו שמוכיחה אותו: ׳**אתה רוצה לעקור אומה כזאת קדושה?! מה אתה עושה?!**׳... ובלעם מיד אומר: ״חָטָאתִי״... **אז אם חטאת – תחזור הביתה, חזור בתשובה...** אבל לא, הוא המשיך בדרכו. ואכן הקב״ה אמר לו שילך, והקב״ה כבר יראה לו ולכולם איך אפשר להפוך את כל הדברים אל הקדושה... **במקום לקלל את כל הקללות הטמאות שלך, אתה תגיד את כל הברכות!**

בלעם אומר: ״**מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב**״ – איך בלעם מתפעל מהאוהלים של יעקב אבינו, מה׳שלום־בית׳ של עם ישראל! אומר רש״י שם: ׳**עַל שֶׁרָאָה פְּתְחֵיהֶם שֶׁאֵינָן מְכֻוָּנִין זֶה מוּל זֶה**׳ – כולם מונחים במקום שלהם, לא נכנסים

בתוך של השני! וכן כל השבחים שיש בפרשת השבוע...

בפרשת השבוע הקב״ה ׳פותח לנו חלון׳ ללמד אותנו **׳איך צריך להיראות בית!׳** ולדעת שאמנם בלעם ברך את אלו הברכות, אבל אומרים חכמינו הקדושים (ילקוט שמעוני, במדבר כד): **׳מִבִּרְכוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ רָשָׁע אַתָּה לָמֵד מֶה הָיָה בְּלִבּוֹ לְקַלְלָם׳**; הוא היה טמא מטומא, מסומם ושיכור, ממש בשאול תחתית, והקב״ה פוקק את הדיבור שלו, משים רסן בפיו – **ואתה תגיד רק את המילים אני אגיד לך!** שזהו **״אֶת אֲשֶׁר יָשִׂים ה׳ בְּפִי אֹתוֹ אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר״**. בלק רואה זאת ו׳משתגע׳ – ״לקחתי אותך בשביל לקלל, ומה אתה עושה ליז?!״... בלעם אומר לו: **׳אני רק שליח, ומה שהקב״ה אומר לי לעשות – איני יכול לעשות אחרת׳...**

זה הלימוד של פרשת השבוע, שמראים לנו מהו הכח של האדם בדיבורים קדושים, שהוא נזהר בכל מחיר תמיד לברוח אל הקב״ה, נכון שיש התמודדות בהרבה דברים – אבל **יש לי כתובת להיכן לפנות!** וזה מה שרואים כאן – בכל פעם שבלק מנסה עוד הפעם ועוד הפעם, מוסיפין עוד ברכות ועוד ברכות... עד שהוא רואה שכבר אין לו עצה, אז רח״ל הוא מתיישב עם עצה – להכשיל אותם בזימה, רח״ל, **וכמה צריכים להיזהר מאד מאד בזה! יש את הקליפות של ׳פעור׳ – של כל הטומאה, כל המכשירים הטמאים, כמה צריכים להיזהר מהם, ולדעת ש׳אנחנו צריכים לשמור שלא נבוא לידי ניסיונות׳!** זו העצה של **״אֱלֹהֵיהֶם שֶׁל אֵלּוּ שׂוֹנֵא זִמָּה הוּא״** (סנהדרין צג.); **כמה אדם צריך לשמור על עצמו, ולעשות גדרים וסייגים על כל דבר ששייך לזה!**

והעיקר – לזכור תמיד שהנשק שלו זה הפה שלו! זה ישמור עליו מכל רע! בזה הוא יזכה תמיד לראות איך שהבית שלו יהיה ׳גן–עדן׳, שהוא יֵדע להפוך את הכל – אפילו דברים שהם נראים ממש כשליליים – **יש אפשרות!** הפרשה הזאת מלמדת אותנו את הכתוב בספר דברים (כג, ו): **״וַיַּהֲפֹךְ ה׳ אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה״** – יש דרך להפוך! ומה שאמר רבינו **׳יש ענין שנתהפך הכל לטובה׳** – זה בפרשת השבוע! כל הדיבורים שבלעם הרשע רצה לקלל רח״ל – הכל התהפך לטובה!

וזה כ״כ **׳לטובה׳** ו**׳לברכה׳** עד שאנחנו מתחילים את התפילה בכל יום בבוקר עם הפסוק: **״מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל״**; מכל פסוקי התורה

והתהלים, מתחילים דווקא עם הפסוק שאמר בלעם! ולכאורה יפלא, הרי רש״י מזכיר בתחילת הפרשה, שבלעם אמר להקב״ה **״אם אינך רוצה שאקלל, אני אברך״**, אמר לו הקב״ה: **״לֹא מִדְּוּבְּשֵׁךְ וְלֹא מֵעוּקְצֵךְ״** – ׳אל תתן את העקיצה שלך, ואל תתן את הדבש! לא צריכים את הברכות שלך!׳... א״כ למה מתחילים את התפילה עם הברכה שלו? כי כאמור, הוא אכן בא לקלל, והקב״ה שם רסן בפיו ׳אני אגיד לך מה להגיד׳, ויצאו ברכות... **אבל הברכות האלו לא באו ממנו, הוא בעצמו לא יודע איך יוצא מהפה שלו דברים כאלו טובים... אלא הקב״ה שם לו את הברכות בפיו!** עד שאנחנו מתחילים בכל יום את התפילה עם דבריו של בלעם: **״מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל״**, למה? לדעת את הלימוד הזה – **איך יכולים להפוך את הקללה לברכה כ״כ נפלאה!**

והלימוד שטמון במילים **״מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל״** הוא הלימוד של ׳שלום–בית׳, יש בפסוק הזה גדש מיוחד על הבית של כל אחד ואחד מאיתנו, **ששם הוא המבחן הכי גדול: ׳איך נראה הבית שלנו׳?...** ונתבונן היטב האם מתקיים אצלנו **״מַה טֹּבוּ״** – ׳מַה׳ דייקא, שהוא לשון של הכנעה וביטול, **׳טֹּבוּ׳** – זה ענין של דיבורים **טובים**, שהבית מלא בשמחה, ו׳קופצים׳ ומדלגים על כל הדברים הלא–טובים, ומנסים בכל דרך להפוך אותם לברכה! להפוך את ה״כְּנֶגְדּוֹ״ ל״עֵזֶר״!

כשיודעים את הלימוד הזה היטב, אזי אז אפשר להיכנס אל תוך התפילה, ולהתפלל כל שאר התפילה... ולכן מתחילים את התפילה דייקא עם הפסוק הזה – **״מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל״**.

הקב״ה יעזור לנו, שנזכה באמת לקדושת הדיבור והאמירה – **״הָאֱמֻרִי״**, ולהיזהר בדיבור שלנו שיהיה תמיד **דיבור חיובי, דיבור של חיזוק, דיבורי אמונה**, שזה יחסל את כל הקליפות של עוג וסיחון, בלעם ובלק, כולם יתבטלו לגמרי! עם ישראל יעלו למעלה, ובקרוב תהא הגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י
ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י
מלכה בת רעות תחי׳

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון:052-7691732

breslevsheli.co.il
הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳